

Landsgrannskoðarin um støðuna á Almannastovuni:

Tinganes hevur høvuðsábyrgdina

Tørvandi arbeidsorka á Almannastovuni, tørvandi samskipan millum sosial-, skatta- og skrásetingarlóggávuna í Føroyum og eitt ógreitt uppgávubýti millum Almannastovuna og landsstýrið eru nakrar av høvuðsorsøkunum til teir trupulleikar og skeivleikar, sum landsgrannskoðarin vísir á í síni seinastu frágreiðing um virksemið hjá Almannastovuni í 1991.

Landsgrannskoðarin sigur heilt greitt, at orsøkin til støðuna er tann, at skiftandi landsstýri ikki í nóg stóran mun hava syrgt fyri, "at der har fundet en nødvendig, kvalificeret opfølgning og ajourføring af lovgrundlaget sted".

Sosialurin hevur fingið fatur á frágreiðingini, sum er nærum hálvthundrað síður og prenta vit í dag niðurstøðuna, sum er soljóðandi:

Afsluttende bemærkninger

Efter afgivelse af revisionsberetningen for 1990, blev der i september måned 1992 afholdt møder mellem Socialministeriet, landsstyret, Almannastovan og landsrevisionen, hvorunder det blev aftalt, at der straks skulle tages skridt til at få løst både de i beretningen omtalte generelle problemer, herunder udfordring af bemyndigelsesbestemmelserne og afklaring af ressourcepørgsmålet, samt en række konkrete problemer, bl.a. vedrørende socialforvaltningens edb-anvendelse. Det blev videre aftalt, at der skulle afholdes et opfølgningsmøde i København i november måned 1992.

Som det imidlertid vil være fremgået under de pågældende afsnit i denne beretning, er status på de fleste af disse områder i alt væsentligt uforandret, og det må konkluderes, at det ifølge referatet af de færreste myndigheder under opfølgningsmødet den 26. november 1992 oplyste, på flere af de væsentligste punkter giver et misvisende billede af de faktiske forhold. Efter vor opfattelse bør der finde en strammere styring sted i forbindelse med dette arbejde, og vi kan i denne sammenhæng fuldt tilslutte os det i Rigsrevisions skrivelse af 14. august 1992 til Socialministeriets anførte, vedrørende oprettelse af en planlægningsenhed i sikring af en struktureret og planlagt løbende indsats for at forbedre socialadministrationen.

Det må sammenfattende siges, at der inden for administrationen af de sociale lovkompleks på Færøerne er en række fundamentale problemer, som hidrører fra selve lov-/regelgrundlaget, de administrative systemer, fra en utilstrækkelig ressourceindsats i forvaltningen af området og fra en uklar opgavefordeling mellem Almannastovan og landsstyret.

Efter landsrevisionens opfattelse, er nogle af de væsentligste forklaringer på, at denne situation er opstået, at skiftende landsstyre ikke i tilstrækkeligt omfang har sørget for, at der har fundet en nødvendig, kvalificeret opfølgning og ajourføring af lovgrundlaget sted, og herunder sikret en samordning med den øvrige lovgivning på Færøerne især skatte- og registerlovgivning, og at der næppe har været tale om en grundig behandling af lovforslagene i Socialministeriet. Socialforvaltningen har været henvist til at administrere ud fra et dansk lovgrundlag, der på nogle områder har været utilssvarende, på andre reelt ikke administrerbart.

Revisionen er endvidere, efter den samlede gennemgang af socialforvaltningen, som har fundet sted i løbet af 1992 med udgangspunkt i revisionsaftalen mellem Socialministeriet og lagtingets finansud-

valg, blevet bestyrket i sin opfattelse af, at den stedfundne revision på området, i størstedelen af perioden siden hjemmestyrets overtagelse af administrationen, også har været utilstrækkelig bl.a. med henvisning til manglende ressourcer, og at dette har været en medvirkende årsag til, at de danske og færøske myndigheder ikke har haft det nødvendige indblik i forholdene på området.

Endelig skal tillige fremhæves, at der ikke synes at have været tilstrækkelig bevidsthed om nødvendigheden af at tilføre administrationen i henholdsvis landsstyret og på socialforvaltningen de ressourcer, der har været nødvendige til at sikre en mere hensigtsmæssig og betryggende administration i overensstemmelse med lovgivningen.

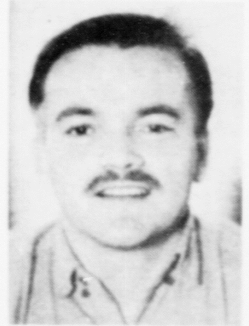
Det er revisionens opfattelse, at et væsentligt element i forbindelse med det arbejde, der skal udføres med henblik på at få lovgivning og effektiviseret forvaltningen af de sociale anliggender er en snarlig stillingtagen til graden af en samordning imellem social-, skatte- og registerlovgivningen som iøvrigt også er af væsentlig betydning i forbindelse med en afklaring af omfanget af de nødvendige ressourcer.

Revisionen kan jævnfør ovenstående generelle bemærkninger om lovgrundlaget i øvrigt fuldt tilslutte sig vurderingen i statusnotatet af 20. november 1992 fra socialministeriets medarbejdere om behovet for en samlet gennemgang af de sociale lovkompleks med henblik på sanering og samordning af bestemmelserne.

Landsrevisionen skal afslutningsvis henlede opmærksomheden på, at man kun i en enkelt sag om institutionsophold i Danmark har taget skridt til refusionsberigtigelse. Som det imidlertid vil være fremgået af beretningen, har der på en lang række områder vist sig at være tvivl om rigtigheden af refusionsgrundlaget, og dermed den udbetalte statsrefusion, men revisionen har fundet, at en endelig opgørelse af et eventuelt berigtigelseskrav må afvente Socialministeriets stillingtagen til nærværende beretning. For så vidt angår den i november 1991 foretagne refusionsberigtigelse vedrørende tidligere år, jævnfør dette års revisionsregnskab, henvises til Landsrevisionens skrivelse af 5. november 1991 til Socialministeriet.

vikan
ið
iðp

Jústinus
Eidesgaard,
blaðmaður
skrivur:

DRAMATISKEKKUR VAR í luftini seinasta arbeiðsdag í farnu viku. Og tað var almannastovan, sum var á gosi. Almannastovnin, Tommy Petersen segði upp, tí ábreiðslurnar móti Almannastovuni vóru sera harðar í eini frágreiðing frá løgtingsgrannskoðaranum. Tað almenningurin veit er, at Tommy Petersen tók avleiðingarnar av kritikkinum og segði upp. Tær veruligu umstøðurnar aftanfyrir uppsóknina kláraðu hvørki teir skrivandi ella teir talaðu fjølmiðlarnir av avdúka friggjagdin, kanska okkurt kemur undan kavi hesa vikuna.

MEN TAÐ VAR nú ikki nøkur heilt vanlig uppsøgn. Burtúr uttalisum í fjølmiðlunum fær ein ta fatan, at Tommy skuldi offrast, høvd skuldu rulla, og ta politikkarar í Føroyum aldrin verða settir til svars, so var tað sjálvsagt embætismaðurin sum reykt. Hetta var fatanin hjá starvsfólkinum á Almannastovuni, sum vóru rættuliga skakað yvir uppsøgnina.

MEN TOMMY KEMUR ikki at deila lagnu við mongum av sínum klientum, nú hann hevur sagt upp. Hann hevur ikki dapurt arbeiðsloysi fyrri framman. Nýtt ódefinerað starv biðar honum í Tinganesi, alt gott um tað. Tó eitt undrar, hann fer ikki eitt reytt oyra niður í lön, hóast ábyrgdin av einum ráðgevarastarvið í Tinganesi bert kann vera ein brókpartur at tí uriasposti, at sita sum ovasti fyrri Almannastovuni í krepputíðini. Hetta er tað sum speikliga verður kallað at verða sparkaður uppftúr.

EG HEYDI JERUNA av at referera frá einum býráðsfundi í Havn hóskvöldið. E in drúgur fundur við nógvum orðum um lítlið, ið okkurt mál vakti ans millum lesararnar hjá Tíðindablaðnum Sosialinum. Fatann aftaná fundin var, at nú eru kreftir framman innan samgonguna sum vildu hava skil á. Nýggir kustar eru komnir í býráðið og teir hava áráði. Vit fara gjølla at fylgja við, um hesir kustar slítast beinanvegin, ella um teir fara at sópa við somu megi gjøgnum alt valseiðið.

MÁLID SUM VAKTI størstan áhuga var um nakrar manns skuldu fáa loyvi at reka eitt bilverkstað í Snikkaraværstaðnum við Marknagilsvegin. Spurningurin var um man skuldi gera nakað ólógligt, lógligt. Tí hetta ókíð er sethúsaókið, og sambært byggisamtyktini so er ikki loyvt at reka idna á einum sethúsaóki. Tað er hugaligt at siggja eitt konsekvant býráð, sum slær nevan í borðið. Tó luktur málið langan veg, tí hvi skulu hesir menn lúka byggisamtyktina, tá frávik frá hesi hava verið meira vanlig enn at hon hevur verið fylgd nú í mong ár. Avgerðin hjá býráðnum forpliktir, tí gera teir frávik frá byggisamtyktini næstu fyra árin sum ger mannarnum millum hesar menn og aðrar, so kann býráðið rokna við einum Rámaskríggið frá fjølmiðlunum, tað haldi eg vit skylda lesarum, siggjarum og lurtarum.

EIN UGGI VAR tó í vikuni ið fór. Útgjaldanin frá Arbeiðsloysistryggingini minkaði munandi, tí væl av fiski kom uppá land. Hetta vísir hvussu skjótt gongdin kann venda, bert skipini fáa fisk. Vit hava havt fiskaloysi fyrr, eisini langt frammanundan, at trolarar royndu undir Føroyum. Av livfrøðisligum áðum hevur verið so svart, at hungur hevur verið innandurá. Men alíð er fiskurin kominn aftur. Eg og fleiri við mær hava eina turkatrúgv uppá, at fiskurin kemur aftur undir Føroyum. Hygg bert eftir hvussu oyðið Barentshavið var fyrri fáum árum síðan, nú stendur tað ovurfyllt av deiligum toski. Einaferð fyllast grunnarnir aftur og til tað tíð mugu vit bert biða í tolni og ikki stara okkum blind í eini svartari framtíð, sum tað tibetur er ikki er okkara lutur av vita tað allarminsta um.